

Nr. înregistrare: 72/08.12.2023

INSTRUCȚIUNE

privind utilizarea Metodologiei de cuantificare a valorii unor modificări contractuale în aplicarea Ordinului ministrului delegat pentru fonduri europene nr. 6906/23.11.2017 pentru aprobarea Instrucțiunii privind preluarea și adaptarea în cadrul POIM a unor instrucțiuni emise în cadrul POS Mediu 2007 - 2013, cu modificările și completările ulterioare și a modificărilor contractuale nesubstanțiale în aplicarea Instrucțiunii ANAP nr. 1/2021

Având în vedere:

- Instrucțiunea ANAP nr. 1/2021 privind modificarea contractului de achiziție publică/contractului de achiziție sectorială/acordului cadru,
- Ordinul ministrului delegat pentru fonduri europene nr. 6906/23.11.2017 pentru aprobarea Instrucțiunii privind preluarea și adaptarea în cadrul POIM a unor instrucțiuni emise în cadrul POS Mediu 2007 - 2013 cu modificările și completările ulterioare, precum și
- Importanța asigurării unui sistem unitar de gestionare a modificărilor contractuale,

Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Infrastructura Mare emite următoarea

INSTRUCȚIUNE:

Art. 1. Beneficiarii proiectelor finanțate prin Axele Prioritare 3-12 POIM au obligația de a analiza și documenta impactul unei modificări contractuale, utilizând *Metodologia de cuantificare a valorii unor modificări contractuale* din Anexa care face parte integrantă prin prezenta instrucțiune, atunci când inițiază modificări contractuale în aplicarea Ordinului ministrului delegat pentru fonduri europene nr. 6906/23.11.2017 pentru aprobarea Instrucțiunii privind preluarea și adaptarea în cadrul POIM a unor instrucțiuni emise în cadrul POS Mediu 2007 - 2013, cu modificările și completările ulterioare, și atunci când inițiază modificări contractuale nesubstanțiale conform Instrucțiunii ANAP nr. 1/2021.

Art. 2. În aplicarea art. 1, dacă o modificare contractuală implică mai multe modificări individuale care se încadrează în cazuri diferite, astfel cum sunt prezentate în secțiunile din *Metodologia de cuantificare a valorii unor modificări contractuale*, fiecare modificare individuală va fi cuantificată monetar după metoda aferentă.

Art. 3. Exemplele din cadrul *Metodologiei de cuantificare a valorii unor modificări contractuale* anexate sunt prezentate cu caracter orientativ în aplicarea metodei de cuantificare monetară, urmând ca Beneficiarii să analizeze dacă aceste modificări sunt oportune și dacă îndeplinesc condițiile legale aplicabile.

Art. 4. Prevederile prezentei instrucțiuni intră în vigoare începând cu data publicării acesteia pe pagina de internet a Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene www.mfe.gov.ro, în cadrul secțiunii „Programe/POIM”, cu indicarea clară a datei respective.

Art. 5. Prevederile prezentei instrucțiuni vor fi aduse la îndeplinire de către structurile din cadrul Direcției Generale Program Dezvoltare Durabilă.

Șeful Autorității de Management pentru POIM

DIRECTOR GENERAL,

AMPC

Metodologie de cuantificare a valorii unor modificări contractuale

Cuprins	
Scop și aspecte generale	2
A. Modificări ale contractului inițial care vizează o schimbare a graficului de plăți, fără a afecta valoarea totală a contractului	2
A.1. Metoda generală	3
A.2 Stabilirea ratei dobânzii	3
A.3 Exemplu 1: scurtarea termenului maxim de plată.....	4
A.4 Exemplu 2: introducerea unor plăți aferente unor materiale sau echipamente aduse pe șantier	5
A.5 Exemplu 3: reducerea sau eliminarea unor valori minime pentru situații de lucrări / certificate de lucrări / facturi	6
A.6. Exemplu 4: plata unor sume contra furnizării unei garanții bancare	7
A.7. Metodologie generală	8
B. Modificări ale obiectului contractului (lucrări de executat, servicii de prestat sau produse de livrat).....	9
B.1 Exemplul 1:	9
B.2 Exemplul 2:	10
C. Modificări ale unor obligații contractuale, fără modificarea obiectului contractului și fără modificarea prețului contractului	10
C.1 Exemplul 1 :	10
C.2 Exemplul 2 :	10
C.3 Exemplul 3 :	13
D. Valoarea cumulată a modificărilor cu valoare scăzută	15
Anexa 1: Date privind rate dobânzii	16

Scop și aspecte generale

Prezenta metodologie se aplică cu scopul de a facilita cuantificarea monetară a modificărilor contractuale în cazul în care beneficiarul inițiază o procedură de modificare a contractului inițial, având ca scop:

- A. O schimbare a graficului de plăți, fără a afecta valoarea totală a contractului.
- B. Modificări ale obiectului contractului (lucrări de executat, servicii de prestat sau produse de livrat)
- C. Modificări ale unor obligații contractuale, fără modificarea obiectului contractului și fără modificarea prețului contractului

A. Modificări ale contractului inițial care vizează o schimbare a graficului de plăți, fără a afecta valoarea totală a contractului

Asemenea modificări includ, fără a fi limitate la, următoarele:

- scurtarea termenelor maxime de plată,
- introducerea unor plăți aferente unor materiale sau echipamente aduse pe șantier,
- reducerea sau eliminarea unor valori minime pentru situații de lucrări / certificate de lucrări / facturi,
- plata unor sume contra furnizării unei garanții bancare.

Astfel, secțiunea A din prezenta metodologie nu este aplicabilă cazurilor în care beneficiarul execută plăți întocmai cu prevederile contractului inițial, indiferent de termenul la care se efectuează plata dar cu condiția încadrării în termenul maxim prevăzut în contract, deoarece în această situație nu este promovată o modificare a contractului, astfel cum prevede *Ordinul ministrului delegat pentru fonduri europene nr. 6906/23.11.2017 pentru aprobarea Instrucțiunii privind preluarea și adaptarea în cadrul POIM a unor instrucțiuni emise în cadrul POS Mediu 2007 - 2013, cu modificările și completările ulterioare.*

Elementul comun al tuturor acestor modificări contractuale este următorul: ca urmare a modificării contractului inițial, contractantul primește o sumă de bani mai repede decât era prevăzut în conformitate cu condițiile contractuale inițiale. În total, contractantul nu primește mai mulți bani, dar primește o parte mai repede decât prevăzut. Astfel, se creează un avantaj economic în favoarea contractantului. Valoarea modificării contractuale, exprimată în termeni monetari, este valoarea acestui avantaj economic.

Dacă este efectuată astăzi o plată în valoare de 100 de lei care ar fi trebuit, în conformitate cu prevederile contractuale inițiale, se fie efectuată peste un an, avantajul economic pentru contractant este că va beneficia de suma de 100 de lei cu un an mai devreme decât inițial prevăzut. Astfel, contractantul va putea obține o dobândă pentru această sumă. Mai realist, contractantul nu va mai trebui să se împrumute cu această sumă timp de un an. Avantajul economic care a fost generat de modificarea contractuală constă în dobânda pe care nu o va mai plăti contractantul. În exemplul dat mai sus, presupunând un cost al creditului respectiv o dobândă de 10% anual, avantajul economic este de $100 \text{ lei} \times 10\% \text{ dobândă} = 10 \text{ lei}$. Primând suma de 100 de lei astăzi, contractantul nu mai este nevoit să se împrumute și va face o economie de 10 lei.

A.1. Metoda generală

În conformitate cu prevederile Ordinului ministrului delegat pentru fonduri europene nr. 6906/2017, cu completările și modificările ulterioare, valoarea modificării va fi considerată a fi îmbunătățirea fluxului de numerar al operatorului economic, valorificată la rata dobânzii de referință a Băncii Naționale a României valabilă în ziua inițierii procedurii de atribuire (cum ar fi publicarea anunțului de participare) la care se adaugă opt (8) puncte procentuale.

Astfel, metoda generală de cuantificare este următoarea:

Se va identifica îmbunătățirea fluxului de numerar, respectiv sumele de bani plătite mai repede decât inițial prevăzut luând în considerare și alte elemente dacă este cazul și perioadele de timp aferente.

Se vor valorifica aceste sume, pentru perioadele de timp aferente, utilizând dobânda reprezentativă pentru costul creditului evitat.

A.2 Stabilirea ratei dobânzii

O problemă specifică este de a determina costul creditului, respectiv dobânda reprezentativă.

Această dobândă este rata de referință (rata dobânzii de politică monetară) a Băncii Naționale a României valabilă în ziua inițierii procedurii de atribuire (cum ar fi publicarea anunțului de participare) la care se adaugă opt (8) puncte procentuale.

Această dobândă corespunde cu o estimare prudentă a costului creditului valabil la momentul elaborării ofertelor. O abordare prudentă înseamnă că se va considera un cost al creditului evitat ușor mai mare decât costul mediu al creditului în perioada respectivă, astfel încât riscul de a subestima valoarea modificării, care ar putea genera o nerespectare a regulilor de achiziții publice, să fie minimizat.

Concret, se va identifica data inițierii procedurii de atribuire.

Pentru a identifica dobânda valabilă la data respectivă, se va descărca din baza de date interactivă a BNR setul adecvat de date, după cum urmează:

1. se accesează site-ul BNR la <http://www.bnr.ro/Baza-de-date-interactiva-604.aspx>
2. se selectează:
  - piețe financiare
  - piața monetară interbancară
  - ratele dobânzilor BNR
  - după data valabilității
  - rata dobânzii de politică monetară
3. se "generează statistica"
4. se citește dobânda valabilă la data identificată.

În exemplul prezentat în anexa 1, cu o dată de publicare a anunțului de participare pe 01.11.2022, rata dobânzii de luat în considerare este $6,25 + 8 = 14,25\%$ anual.

Pentru transformarea ratei dobânzii anuale în rată lunară, se aplică următoarea formulă:
Rata lunară = $(1 + \text{rata anuală})^{(1/12)} - 1$.

Reluând exemplul prezentat mai sus, rata lunară corespunzând cu $14,25\%$ anual este :
 $(1 + 14,25\%)^{(1/12)} - 1 = 0,011163 = 1,1163\%$.

A.3 Exemplu 1: scurtarea termenului maxim de plată

Este considerat următorul exemplu: modificarea constă în scurtarea termenului maxim de plată de la 90 de zile la 60 de zile calendaristice de la transmiterea de către antreprenor a situației de lucrări.

Graficul de plăți actualizat înainte de aprobarea modificării este următorul:

Luna plății	02/2024	03/2024	04/2024	05/2024	06/2024	07/2024	08/2024
A. Suma plătită (lei)	0	100	200	400	500	400	600
B. Sume plătite cumulative (lei)	0	100	300	700	1200	1600	2200

Astfel, graficul de plăți corespunzător, ca urmare a modificării va fi următorul:

Luna plății	02/2024	03/2024	04/2024	05/2024	06/2024	07/2024	08/2024
C. Suma (lei)	100	200	400	500	400	600	0
D. Sume plătite cumulative (lei)	100	300	700	1200	1600	2200	2200

Sumele plătite "mai repede" sunt calculate prin comparație, pentru fiecare lună, a sumelor plătite cumulative.

Luna	02/2024	03/2024	04/2024	05/2024	06/2024	07/2024	08/2024
E. Sume plătite "mai repede" (lei) (D - B)	100	200	400	500	400	600	0

În final se calculează, pentru fiecare lună în parte, costul creditului evitat, prin aplicarea ratei dobânzii lunare la sumele plătite "mai repede". În exemplu prezentat, rata lunară este 1,1163%.

Luna	02/2024	03/2024	04/2024	05/2024	06/2024	07/2024	08/2024
F. Costul creditului evitat (lei) (E x 1,1163%)	1,1163	2,2326	4,4652	5,5815	4,4652	6,6978	0

Costul total al creditului evitat, adică valoarea modificării, se calculează prin însumarea fiecărei luni: 24,5586 lei.

Astfel, în exemplul prezentat, valoarea monetară a modificării este de 24,56 lei.

A.4 Exemplu 2: introducerea unor plăți aferente unor materiale sau echipamente aduse pe șantier

Modificarea propusă constă în activarea unei clauze de plată a materialelor sau echipamentelor aduse pe șantier. Concret, se va plăti 80% din prețul unor materiale sau echipamente în certificatul de plată aferent lunii în care aceste materiale sau echipamente sunt aduse pe șantier. Suma astfel plătită va fi dedusă din certificatul de plată aferent lunii în care lucrarea din care materialul sau echipamentul face parte devine plătită în cadrul contractului.

Este considerat următorul exemplu: în luna mai, antreprenorul va aduce pe șantier o pompă, în valoare de 100 lei. Pompa urmează a fi încorporată într-o stație de pompare în valoare de 300 lei și care va fi terminată în luna august. Certificatul de plată aferent lunii x va fi plătit în luna x+2.

Astfel, în conformitate cu prevederile inițiale ale contractului, fluxul de numerar aferent stației de pompare este următorul:

Luna plății	05/2024	06/2024	07/2024	08/2024	09/2024	10/2024
A. Suma plătită (lei)	0	0	0	0	0	300
B. Sume plătite cumulative (lei)	0	0	0	0	0	300

Ca urmare a modificării, suma de 80 de lei (80% din 100 de lei) va fi plătită în luna iulie, în cadrul certificatului de plată aferent lunii mai. Această sumă de 80 de lei va fi dedusă din plata stației de pompare, efectuată în luna octombrie, care nu va mai fi decât în valoare de $300 - 80 = 220$ de lei.

Luna plății	05/2024	06/2024	07/2024	08/2024	09/2024	10/2024
C. Suma plătită (lei)	0	0	80	0	0	220
D. Sume plătite cumulative (lei)	0	0	80	80	80	300

Sumele plătite "mai repede" sunt calculate prin comparație, pentru fiecare lună, a sumelor plătite cumulative.

Luna	05/2024	06/2024	07/2024	08/2024	09/2024	10/2024
E. Sume plătite "mai repede" (lei) (D - B)	0	0	80	80	80	0

În final se calculează, pentru fiecare lună în parte, costul creditului evitat, prin aplicarea ratei dobânzii lunare la sumele plătite "mai repede". În exemplu prezentat, rata lunară este 1,1163%.

Luna	05/2024	06/2024	07/2024	08/2024	09/2024	10/2024
F. Costul creditului evitat (lei) (E x 1,1163%)	0	0	0,89304	0,89304	0,89304	0

Costul total al creditului evitat, adică valoarea modificării, se calculează prin însumarea fiecărei luni: 2,67912 lei.

Astfel, în exemplul prezentat, valoarea monetară a modificării este de 2,68 lei.

A.5 Exemplu 3: reducerea sau eliminarea unor valori minime pentru situații de lucrări / certificate de lucrări / facturi

Modificarea propusă constă în eliminarea valorii minime a situației de lucrări / certificatului de plată / facturii pentru ca această situație / certificat / factură să devină plătitibil, sau reducerea acestei valori minime.

Este considerat următorul exemplu: în contractul inițial există o prevedere conform căreia un certificat lunar de plată va fi plătitibil doar dacă acest certificat are o valoare de cel puțin 300 de lei.

Modificarea propusă constă în renunțarea la această valoare minimă, astfel încât orice certificat de plată să fie plătitibil, indiferent de valoarea sa.

Se consideră ca exemplu următoarele certificate de plată, prevăzute în cadrul unui contract pe baza programului de lucru la zi.

Luna plății	05/2024	06/2024	07/2024	08/2024	09/2024	10/2024
Certificate de plată (lei)	150	150	200	200	200	300

În conformitate cu prevederile contractuale inițiale, plățile aferente acestor certificate sunt următoarele:

Luna plății	05/2024	06/2024	07/2024	08/2024	09/2024	10/2024
A. Suma plătită (lei)	0	300	0	400	0	500
B. Sume plătite cumulative (lei)	0	300	300	700	700	1200

Ca urmare a modificării, plățile ar fi următoarele.

Luna plății	05/2024	06/2024	07/2024	08/2024	09/2024	10/2024
C. Suma plătită (lei)	150	150	200	200	200	300

D. Sume plătite cumulative (lei)	150	300	500	700	900	1200
----------------------------------	-----	-----	-----	-----	-----	------

Sumele plătite "mai repede" sunt calculate prin comparație, pentru fiecare lună, a sumelor plătite cumulative.

Luna	05/2024	06/2024	07/2024	08/2024	09/2024	10/2024
E. Sume plătite "mai repede" (lei) (D - B)	150	0	200	0	200	0

În final se calculează, pentru fiecare lună în parte, costul creditului evitat, prin aplicarea ratei dobânzii lunare la sumele plătite "mai repede". În exemplu prezentat, rata lunară este 1,1163%.

Luna	05/2024	06/2024	07/2024	08/2024	09/2024	10/2024
F. Costul creditului evitat (lei) (E x 1,1163%)	1,67445	0	2,2326	0	2,2326	0

Costul total al creditului evitat, adică valoarea modificării, se calculează prin însumarea fiecărei luni: 6,13965 lei.

Astfel, în exemplul prezentat, valoarea monetară a modificării este de 6,14 lei.

A.6. Exemplu 4: plata unor sume contra furnizării unei garanții bancare

Modificarea propusă constă în plata unei sume mai repede decât inițial prevăzut, în schimbul furnizării de către contractant a unei garanții bancare în aceeași valoare ca suma respectivă.

Este considerat următorul exemplu: un contract de lucrări prevede plata a unor sume reținute în valoare de 1000 de lei în luna următoare recepției la terminarea lucrărilor. Recepția la terminarea lucrărilor este prevăzută, în conformitate cu programul de execuție actualizat, pentru luna septembrie.

Modificarea propusă constă în plata sumei reținute în luna mai. În schimb, antreprenorul va furniza beneficiarului o garanție bancară pentru suma de 1000 de lei, valabilă pentru perioada mai - octombrie. Costul garanției bancare este de 0,25% din suma garantată, pentru fiecare lună de valabilitate a garanției (acest cost este confirmat de banca emițătoare a garanției).

În conformitate cu prevederile contractuale inițiale, plățile aferente sumei reținute sunt următoarele:

Luna plății	05/2024	06/2024	07/2024	08/2024	09/2024	10/2024
-------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

A. Suma plătită (lei)	0	0	0	0	0	1000
B. Sume plătite cumulative (lei)	0	0	0	0	0	1000

Ca urmare a modificării, plățile ar fi următoarele.

Luna plății	05/2024	06/2024	07/2024	08/2024	09/2024	10/2024
C. Suma plătită (lei)	1000	0	0	0	0	0
D. Sume plătite cumulative (lei)	1000	1000	1000	1000	1000	0

Sumele plătite "mai repede" sunt calculate prin comparație, pentru fiecare lună, a sumelor plătite cumulative.

Luna	05/2024	06/2024	07/2024	08/2024	09/2024	10/2024
E. Sume plătite "mai repede" (lei) (D - B)	1000	1000	1000	1000	1000	0

Se calculează, pentru fiecare lună în parte, costul creditului evitat, prin aplicarea ratei dobânzii lunare la sumele plătite "mai repede". În exemplu prezentat, rata lunară este 1,1163%.

Luna	05/2024	06/2024	07/2024	08/2024	09/2024	10/2024
F. Costul creditului evitat (lei) (E x 1,1163%)	11,163	11,163	11,163	11,163	11,163	0

Costul total al creditului evitat se calculează prin însumarea fiecărei luni: 55,81 lei.

Totuși, în acest caz, trebui luat în considerare, ca parte a valorii modificării, și costul pe care antreprenorul îl suportă în legătură cu furnizarea garanției bancare. Acest cost este de $1000 \times 0,25\% \times 5 = 12,5$ lei.

Astfel, în exemplul prezentat, valoarea monetară a modificării este de $55,81 - 12,5 = 43,31$ lei.

A.7. Metodologie generală

Ca urmare a exemplelor prezentate mai sus, metodologia generală poate fi prezentată astfel:

1. se analizează fluxul de numerar în conformitate cu prevederile contractului inițial,

2. pe această bază, se calculează pentru fiecare lună considerată, sumele plătite în mod cumulativ în conformitate cu contractul inițial,
3. se analizează fluxul de numerar în conformitate cu prevederile contractului modificat,
4. pe această bază, se calculează pentru fiecare lună considerată, sumele plătite în mod cumulativ în conformitate cu modificarea,
5. se calculează, pentru fiecare lună, sumele plătite "mai repede", prin aplicarea formulei: sumele plătite în mod cumulativ conform modificării minus sumele plătite în mod cumulativ conform contractului inițial,
6. se aplică, pentru fiecare lună, la sumele plătite "mai repede" rata lunară de dobândă pentru a stabili costul creditului evitat pentru fiecare lună,
7. se însumează costul creditului pentru toate lunile analizate,
8. se iau în considerare alte costuri sau elemente relevante pentru calculul valorii modificării.

Sunt de notat următoarele elemente:

- analiza se face ex-ante, ca analiză incrementală (comparând situațiile cu și fără modificare),
- analiza se face luând în considerare fluxul de numerar și programul de execuție actualizate la momentul analizei,
- fluxul efectiv de numerar poate fi diferit de cel luat în considerare la analiză, de exemplu dacă ritmul lucrărilor este diferit. Ca regulă generală, fluxul de numerar este o prognoză efectuată la un anumit moment, nu reprezintă o obligație contractuală. Dacă progresul lucrărilor este diferit de cel prevăzut astfel încât fluxul de numerar efectiv este diferit de cel prevăzut, acest fapt nu reprezintă în sine o modificare contractuală.

Pentru a stabili dacă o modificare este substanțială sau nu, valoarea modificării considerate, însumată cu valoarea netă a tuturor modificărilor nesubstanțiale anterioare, va fi comparată cu pragurile valorice stabilite prin legislația în domeniul achizițiilor publice.

B. Modificări ale obiectului contractului (lucrări de executat, servicii de prestat sau produse de livrat)

Modificările obiectului contractului vor fi analizate în cazul contractelor de achiziție publică încheiate în baza Legii nr.98/2016 și a Legii nr. 99/2016, conform Instrucțiunii ANAP nr. 1/2021 din 19 ianuarie 2021 privind modificarea contractului de achiziție publică/contractului de achiziție sectorială/acordului cadru.

În cazul modificărilor cu valoare redusă, astfel cum sunt acestea definite la art. 9 din Instrucțiunea ANAP nr. 1/2021, valoarea modificării propuse este reprezentată de modul în care evoluează prețul contractului ca urmare a modificării obiectului.

Valoarea acestor modificări se calculează ca valoare netă din punct de vedere monetar.

B.1 Exemplul 1:

Într-un contract de lucrări, intrarea principală ce se realizează printr-o ușă cu un preț contractual de 300 lei este înlocuită cu 2 intrări adiacente cu 2 uși de alt tip, cu preț de 200 lei fiecare. Valoarea modificării se calculează ca suma algebrică a valorilor fiecărei modificări.

Valoarea netă astfel rezultată astfel: $-300 + 200 + 200 = + 100$ lei.

B.2 Exemplul 2:

Într-un contract s-au făcut 3 modificări succesive, având următoarele valori: suplimentare cu 200 de lei, diminuare cu 400 de lei, respectiv suplimentare cu 500 de lei.

Valoarea netă a acestor 3 modificări se calculează ca suma algebrică a valorilor fiecărei modificări.

Valoarea netă astfel rezultată este: $+ 200 - 400 + 500 = + 300$ lei.

C. Modificări ale unor obligații contractuale, fără modificarea obiectului contractului și fără modificarea prețului contractului

În cazul în care se modifică anumite obligații contractuale care nu implică modificarea obiectului contractului sau modificarea prețului contractului, valoarea modificării va fi cuantificată în funcție de impactul acestor modificări asupra costurilor contractantului (i.e. economia de costuri).

C.1 Exemplul 1 :

Într-un contract de servicii de valoare 1 000 000 lei, contractul prevede o garanție de buna execuție de 5% (50 000 lei), până la finalul contractului.

Cu 6 luni înainte de finalizarea contractului, servicii în valoare de 600 000 lei au fost prestate spre satisfacția autorității contractante.

Autoritatea contractantă acceptă reducerea valorii garanției de buna execuție la doar 5% din 400 000 lei (valoarea rămasă de prestat). Astfel, valoarea garanției de bună execuție este redusă de la 50 000 lei la 20 000 lei.

Contractantul arată menținerea garanției de buna execuție are un cost de 1% din valoarea garantată pe lună. Astfel, economia de costuri pe care o realizează contractantul ca urmare a modificării este: costul cu garanția fără modificare (6 luni x 50 000 lei x 1% = 3 000 lei) - costul cu garanția după modificare (6 luni x 20 000 lei x 1% = 1 200 lei) = 1 800 de lei.

Astfel valoarea modificării = economia de costuri pentru contractant = 1 800 lei.

Impactul modificării astfel cuantificate va fi analizat la nivelul contractului: în cazul contractelor de achiziție publică încheiate în baza Legii nr.98/2016 sau a Legii nr. 99/2016, conform Instrucțiunii ANAP nr. 1/2021.

C.2 Exemplul 2 :

Un contract de servicii de valoare 100 000 lei cuprinde două componente, respectiv un studiu A, pentru suma de 60 000 lei și un studiu B pentru 40 000 lei. Contractul inițial prevede că cele două studii sunt livrate la un an de la începerea contractului și că se face o singură plată, după aprobarea celor două studii.

Pentru finalizarea studiului B sunt necesare anumite date care vor proveni de la un alt contract. În luna 10, Beneficiarul informează Consultantul că aceste date nu vor fi

disponibile decât în luna 16, astfel încât termenul de predare pentru studiul B este decalat pentru luna 18. Prestatorul solicită decuplarea plăților astfel încât să primească plata pentru studiul A în luna 13 și plata pentru studiul B în luna 19.

Se consideră, pentru exemplu, că inputurile necesare pentru realizarea studiului A sunt sume lunare de 3 750 lei, pe fiecare din cele 12 luni de elaborare a studiului. Rezultă un cost total de $3\,750 \times 12 = 45\,000$ lei (deci o marjă brută de 15 000 lei pentru prestator). Se consideră, de asemenea, că inputurile necesare pentru realizarea studiului B sunt sume lunare de 2 500 lei, pe fiecare din cele 12 luni de elaborare a studiului. Rezultă un cost total de $2\,500 \times 12 = 30\,000$ lei (deci o marjă brută de 10 000 lei pentru prestator).

Anunțul de participare pentru acest contract a fost publicat în data de 01.11.2022, astfel încât costurile de finanțare sunt calculate pe baza unei rate de 1,1163% lunară.

Astfel, fluxul de numerar conform contractului inițial poate fi prezentat după cum urmează:

lună	1	2	3	4	5	6	7
inputuri studiul A	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750
inputuri studiul B	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
plată							
flux de numerar cumulat	-6 250	-12 500	-18 750	-25 000	-31 250	-37 500	-43 750
cost finanțare	69,76875	139,5375	209,3063	279,075	348,8438	418,6125	488,3813

lună	8	9	10	11	12	13
inputuri studiul A	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	
inputuri studiul B	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	
plată						100 000
flux de numerar cumulat	-50 000	-56 250	-62 500	-68 750	-75 000	25 000
cost finanțare	558,15	627,9188	697,6875	767,4563	837,225	

Costul total de finanțare este egal cu 5 441,96 lei.

În cazul contractului modificat, ultimele 3 inputuri lunare pentru studiul B sunt decalate, din lunile 10, 11 și 12 spre lunile 16, 17 și 18. În cazul în care se păstrează graficul de plată cu o singură plată. Fluxul de numerar devine următorul:

lună	1	2	3	4	5	6	7
inputuri studiul A	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750
inputuri studiul B	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
plată							
flux de numerar cumulat	-6 250	-12 500	-18 750	-25 000	-31 250	-37 500	-43 750
cost finanțare	69,76875	139,5375	209,3063	279,075	348,8438	418,6125	488,3813

lună	8	9	10	11	12	13	14
inputuri studiul A	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750		
inputuri studiul B	2 500	2 500					
plată							
flux de numerar cumulat	-50 000	-56 250	-60 000	-63 750	-67 500	-67 500	-67 500
cost finanțare	558,15	627,9188	669,78	711,6413	753,5025	753,5025	753,5025

lună	15	16	17	18	19
inputuri studiul A					
inputuri studiul B		2 500	2 500	2 500	
plată					100 000
flux de numerar cumulat	-67 500	-70 000	-72 500	-75 000	25 000
cost finanțare	753,5025	781,41	809,3175	837,225	

În acest caz, costul total de finanțare este de 9962,98 lei.

Dacă se ia în considerare propunerea prestatorului, respectiv se fac două plăți, fluxul de numerar devine următorul:

lună	1	2	3	4	5	6	7
inputuri studiul A	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750
inputuri studiul B	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
plată							
flux de numerar cumulat	-6 250	-12 500	-18 750	-25 000	-31 250	-37 500	-43 750
cost finanțare	69,76875	139,5375	209,3063	279,075	348,8438	418,6125	488,3813

lună	8	9	10	11	12	13	14
inputuri studiul A	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750		
inputuri studiul B	2 500	2 500					
plată						60 000	
flux de numerar cumulat	-50 000	-56 250	-60 000	-63 750	-67 500	-7 500	-7 500
cost finanțare	558,15	627,9188	669,78	711,6413	753,5025	83,7225	83,7225

lună	15	16	17	18	19
inputuri studiul A					
inputuri studiul B		2 500	2 500	2 500	
plată					40 000
flux de numerar cumulat	-7 500	-10 000	-12 500	-15 000	25 000
cost finanțare	83,7225	111,63	139,5375	167,445	

În acest caz, costul total de finanțare este de 5944,30 lei.

Astfel, situația cu două plăți reprezintă o atenuare a consecințelor negative pentru prestator cauzate de întârzierea Beneficiarului. Este de notat faptul că prezentarea de

mai sus este una relativ simplificată, care nu include nici costuri cu prelungirea garanției de bună execuție, alte costuri indirecte legate de prelungire sau costuri aferente inflației. Însă, valoarea exemplului este de a arată următorul fapt: unii ar putea considera că modificarea graficului de plăți și acceptarea situației cu două plăți ar fi o denaturare a condițiilor contractuale. În realitate, denaturarea echilibrului contractual s-a produs odată cu eșecul Beneficiarului de a furniza inputurile în timp util și prelungirea contractului (respectiv întârzierea plății). În acel context, modificarea graficului de plăți este o reechilibrare.

C.3 Exemplul 3 :

În HG 965/2023, prin care sunt modificate condițiile de contract aprobate prin HG 1/2018, sunt prevăzute, la art. II alin. (2), următoarele: "În cazul contractelor aflate în derulare, dacă cuantumul garanției de bună execuție, indiferent de modalitatea de constituire a acesteia, cumulată cu cuantumul garanției pentru sumele reținute a depășit pragul de 10% din prețul contractului, sumele prevăzute în cadrul clauzei 47 nu vor mai fi reținute în continuare, iar sumele existente suplimentar față de pragul de 10% din prețul contractului se vor regla în certificate de plată viitoare în sensul utilizării acestora în implementarea contractului [...]".

Primul element de reținut este faptul că modificarea introdusă prin HG 965/2023 nu se impune în mod automat: în conformitate cu prevederile Legii 98/2016, art. 222² alin. (4) și Legii 99/2016, art. 243¹ alin. (4) : "ajustarea prețului, fără a fi îndeplinite condițiile prevăzute la alin. (2) și (3), este aplicabilă direct în cazul în care au loc modificări legislative sau au fost emise de către autoritățile locale acte administrative care au ca obiect instituirea, modificarea sau renunțarea la anumite taxe/impozite locale, al căror efect se reflectă în creșterea/diminuarea costurilor pe baza cărora s-a fundamentat prețul acordului-cadru/contractului".

În cazul modificării introduse prin HG 965/2023, aceasta nu se reflectă în creșterea / diminuarea costurilor pe baza cărora s-a fundamentat prețul contractului și nici nu are ca și consecință ajustarea prețului contractului. Astfel, înainte de a fi aprobată modificarea, impactul ei trebuie analizat. Având în vedere că modificarea propusă afectează echilibrul financiar al contractului în favoarea contractantului, modificarea nu este una nesubstanțială. Rămâne astfel de analizat dacă poate fi încadrată ca modificare cu valoarea scăzută.

Astfel, pentru fiecare caz în parte, impactul modificării va fi evaluat în termeni monetari, pentru ca modificarea să poată fi încadrată ca modificare de valoare scăzută (sau nu).

Se consideră ca exemplu un contract cu preț de 10 000 000 lei (fără TVA), o garanție de bună execuție de 10% din prețul contractului și prevederi contractuale inițiale privind Sume Reținute după cum urmează: rețineri de 10% din valoarea fiecărui certificat până când cuantumul Sumele Reținute ajunge la 5% din prețul contractului, plata Sumele Reținute fiind făcută 50% după recepția la terminarea lucrărilor și 50% după recepția finală. La momentul intrării în vigoare a HG 965/2023, au fost executate lucrări în valoare cumulată de 3 000 000 lei iar Sumele Reținute au o valoare cumulată de 300 000 lei. Recepția la terminarea lucrărilor este prevăzută în luna 7 iar recepția finală după încă un an, respectiv în luna 19. Se consideră un termen de plată de o lună.

Fluxul de numerar conform contractului inițial este următorul:

luna	1	2	3	4	5	6	7
lucrari executate	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Sume Reținute	100 000	100 000	0	0	0	0	-250 000
Sume Reținute cumulate	400 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	250 000
plată		900 000	900 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000

luna	8	9	10	11	12	13	14
lucrari executate	0	0	0	0	0	0	0
Sume Reținute							
Sume Reținute cumulate	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000
plată	1 250 000	-	-	-	-	-	-

luna	15	16	17	18	19	20
lucrari executate	0	0	0	0	0	
Sume Reținute					- 250 000	
Sume Reținute cumulate	250 000	250 000	250 000	250 000	-	
plată	-	-	-	-	-	250 000

Fluxul de numerar conform contractului modificat ar fi următorul:

luna	1	2	3	4	5	6	7
lucrari executate	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Sume Reținute	-300 000						
Sume Reținute cumulate	0	0	0	0	0	0	0
plată		1 300 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000

luna	8	9	10	11	12	13	14
lucrari executate	0	0	0	0	0	0	0
Sume Reținute							
Sume Reținute cumulate	0	0	0	0	0	0	0
plată	1 000 000	0	0	0	0	0	0

luna	15	16	17	18	19	20
lucrari executate	0	0	0	0	0	
Sume Reținute					0	
Sume Reținute cumulate	0	0	0	0	0	
plată	0	0	0	0	0	0

În consecință, valoarea plăților "făcute mai devreme" și costul creditului evitat (reluând în continuare valoarea de dobândă lunară de 1,1163% este:

luna	1	2	3	4	5	6	7
sume plătite "mai repede", cumulative	0	400 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
costul creditului evitat	0	4 465,20	5 581,50	5 581,50	5 581,50	5 581,50	5 581,50

luna	8	9	10	11	12	13	14
sume plătite "mai repede", cumulative	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000

costul creditului evitat	2 790,75	2 790,75	2 790,75	2 790,75	2 790,75	2 790,75	2 790,75
--------------------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

luna	15	16	17	18	19	20
sume plătite "mai repede", cumulative	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	-
costul creditului evitat	2 790,75	2 790,75	2 790,75	2 790,75	2 790,75	-

În consecință, costul total al creditului evitat ar fi de 65 861,70 lei adică 0,66% din valoarea contractului.

D. Valoarea cumulată a modificărilor cu valoare scăzută

Prin OUG 136/2022, Legile 98/2016 și 99/2016 au fost modificate. Printre altele, art. 221 alin. (9) din Legea 98/2016 după modificare este următorul:

(9) În situația prevăzută la alin. (1) lit. f), în cazul în care se efectuează mai multe modificări succesive, valoarea modificărilor se va determina pe baza valorii nete cumulate a modificărilor succesive realizate numai în baza lit. f), fără a se lua în calcul și modificările care nu conduc la majorarea prețului contractului și fără a se aduce atingere caracterului general al contractului/acordului-cadru.

De asemenea, art. 241 alin. (3) din legea 99/2016 după modificare este următorul:

(3) În situația prevăzută la alin. (1), în cazul în care se efectuează mai multe modificări succesive, valoarea modificărilor se va determina pe baza valorii nete cumulate a modificărilor succesive realizate numai în baza alin. (1), fără a se lua în calcul eventualele modificări care nu conduc la majorarea valorii contractului și fără a se aduce atingere caracterului general al contractului/acordului-cadru.

Prevederile adăugate prin OUG 136/2022 (fără a se lua în calcul eventualele modificări care nu conduc la majorarea valorii contractului) nu se regăsesc însă în Directivele 2014/24 art. 72 respectiv 2014/25 art. 89, în care prevederile sunt următoarele: "în cazul în care se efectuează mai multe modificări succesive, evaluarea se face pe baza valorii nete cumulate a acestora".

Astfel, conform Directivelor 2014/24 și 2014/25, valoarea netă cumulată ia în considerare atât modificările care ar conduce la majorarea valorii contractului dar și cele care conduc la reducerea valorii contractului precum și cele care nu au impact asupra valorii contractului.

Având în vedere responsabilitatea Autorității de Management de a se asigura că, în implementarea proiectelor cu fonduri europene, atât legislația națională cât și legislația europeană sunt respectate, Autoritatea de Management va considera în calculul valorii nete cumulate a modificărilor cu valoarea scăzută valoarea tuturor tipurilor de modificări cu valoare scăzută, inclusiv cele care conduc la reducerea valorii contractului precum și cele care nu au impact asupra valorii contractului.

Anexa 1: Date privind rate dobânzii

Exemplu: data anunțului de participare este 01.11.2022.

Din acest tabel reiese că rata de dobândă aferentă datei de 01.11.2022 (respectiv între data de 06.10.2022 și 09.11.2022) este 6,25%.

Nume clasă statistică:	Ratele dobânzilor BNR - după data valabilității
Observații:	
Nota:	serii disponibile începând din 8 ianuarie 2003
Metodologie:	
	Rata dobânzii de politică monetară
Data	(% p.a.)
	BNRDOBO_DPM
11.01.2023	7,00
09.11.2022	6,75
06.10.2022	6,25
08.08.2022	5,50
07.07.2022	4,75
11.05.2022	3,75
06.04.2022	3,00
10.02.2022	2,50
11.01.2022	2,00
10.11.2021	1,75
06.10.2021	1,50
18.01.2021	1,25
06.08.2020	1,50

02.06.2020	1,75
23.03.2020	2,00
08.05.2018	2,50
08.02.2018	2,25
09.01.2018	2,00
08.11.2017	1,75
04.10.2017	1,75
07.05.2015	1,75
01.04.2015	2,00
05.02.2015	2,25
08.01.2015	2,50
05.11.2014	2,75
01.10.2014	3,00
05.08.2014	3,25
05.02.2014	3,50
09.01.2014	3,75
06.11.2013	4,00
01.10.2013	4,25
06.08.2013	4,50
02.07.2013	5,00
03.05.2013	5,25
30.03.2012	5,25
03.02.2012	5,50
06.01.2012	5,75
03.11.2011	6,00
05.05.2010	6,25
30.03.2010	6,50
04.02.2010	7,00
06.01.2010	7,50
30.09.2009	8,00

05.08.2009	8,50
01.07.2009	9,00
07.05.2009	9,50
05.02.2009	10,00
01.08.2008	10,25
27.06.2008	10,00
07.05.2008	9,75
26.03.2008	9,50
04.02.2008	9,00
08.01.2008	8,00
01.11.2007	7,50
01.08.2007	7,00
26.06.2007	7,00
03.05.2007	7,25
27.03.2007	7,50
12.02.2007	8,00
28.06.2006	8,75
09.02.2006	8,50
22.09.2005	7,50
09.08.2005	8,50
11.04.2005	12,50
14.03.2005	14,50
14.02.2005	15,75
17.01.2005	16,50
20.12.2004	17,00
22.11.2004	17,75
02.11.2004	18,25
27.08.2004	18,75
05.08.2004	19,25
12.07.2004	20,00

07.06.2004	20,75
20.11.2003	21,25
02.10.2003	20,25
07.08.2003	19,25
08.05.2003	18,25
31.03.2003	18,50
26.03.2003	18,50
06.02.2003	19,00
22.01.2003	19,25
08.01.2003	19,75